

Međutim, za osobe sa šizofrenijom, uz medikamente, podrška ostalih članova zajednice je od ogromnog značenja.

Upravo kao svatko drugi, tako i oni trebaju osjetiti da ih njihova okolina prihvaća onakve kakvi jesu.

Premda se šizofrenija može razviti u bilo koje doba, obično počinje u toku puberteta ili u ranim dvadesetim godinama. Ako se u mladih osoba pojave simptomi kao u Kadire, ili ako se počnu povlačiti od drugova ili od porodice, ili ako vjeruju u neke čudne stvari (na primjer, da lica s televizije pokušavaju s njima komunicirati, ili da netko drugi ima utjecaj na njihove misli), bolje je obratiti se ljekaru nego pustiti i čekati da prođe samo od sebe. Rana dijagnoza i rani postupak pridonose uspješnijem liječenju šizofrenije.

Za daljnje informacije o šizofreniji ili za uspostavljanje veze sa specijalistom za duševno zdravlje koji govori vaš jezik, obratite se na Centar za duševno zdravlje različitih kultura (**Transcultural Mental Health Centre**) na **(02) 9840 3800**, ili na **1800 648 911** (besplati poziv). Udruženje za šizofreniju (**Schizophrenia Fellowship**) na **(02) 9878 2053**, daje podršku i informacije za osobe sa šizofrenijom i njihove porodice.

Telefonski brojevi su tačni u času objavljivanja ali ako se promijene neće odmah biti ispravljani. Možda morate provjeriti brojeve u telefonskom imeniku.

Bosnian
17 May 1999
[BHC-5190]

Zašto ljudi sa šizofrenijom trebaju vašu podršku

**Why people with schizophrenia
need your support**

Zašto ljudi sa šizofrenijom trebaju vašu podršku

Why people with schizophrenia need your support

Osamnaestogodišnji Ferid ima dijabetes, bolest koja nastaje zbog neuravnoteženosti hemijskih sastojaka u žlijezdi gušterači, i zbog toga svakodnevno treba uzimati lijekove. Međutim, bolest ga ne zaustavlja da bude isti kao svaki drugi mladi čovjek njegovih godina. No priča o 18 godišnjoj Kadiri je drugačija. Prije dvije godine postavljena je dijagnoza da nešto nije u redu s hemijskom ravnotežom jednog od njezinih organa. Ali slučaj Kadire drugačiji je nego Feridov. Dok on ima mnogo drugova, Kadiru mnogi izbjegavaju zbog prorode njezinog oboljenja.

Razlika između ovih dvaju tinejđera je u tome što je organ pogođen hemijskom neuravnoteženošću u Kadire - mozak. Ona ima šizofreniju, poremećaj od kojega misli u oboljeloga postaju veoma konfuzne. U nekih se osoba pojave i halucinacije - što znači da oko sebe čuju ili vide neke stvari kojih tamo zapravo nema. Prijatelji kažu da je "čudna" ili čak "opsjednuta" duhovima.

Cilj je ove istinite priče ukazati kako se društvo nekada drugačije odnosi prema osobama sa šizofrenijom - unatoč tome što je uzrok ovome poremećaju isto tako fiziološke prirode kao što je to, na primjer, u slučaju dijabetesa ili srčanih bolesti. Premda šizofrenija pogađa jedan do dva odsto osoba bez obzira na etničko ili vjersko porjeklo, mnogim ljudima ovaj poremećaj nije jasan.

No ipak, šizofreniju se može liječiti, te su mnogi koji od toga pate u stanju normalno živjeti, imati posao, sklopiti brak i imati djecu. Ali, unatoč tome, još uvijek postoje mitovi o šizofreniji.

Među mitovima ima i takvih tumačenja, da je šizofrenija kazna Božija ili da je dotični opsjednut zlim duhovima. Ovakva su vjerovanja netočna, isto kao što nije istina da osoba sa šizofrenijom ima dvojnu ličnost ili da je intelektualno zaostala. Premda ljudi obično povezuju šizofreniju i naprasitost, osobe koje su podvrgnute tretmanu šizofrenije u stvari nisu ništa više naprasite nego bilo tko drugi. Ipak, manjina onih koji se ne liječe, mogu postati agresivni, pogotovo ako još uz to zlorabe alkohol ili druge vrste droga.

Zahvaljujući ranoj dijagnozi i liječenju, Kadirina šizofrenija je sada pod dobrom kontrolom pomoću lijekova. Droge koje se koriste za liječenje šizofrenije (ne razvijaju ovisnost), pomažu za ispravljanje hemijske neuravnoteženosti odgovorne za ovaj poremećaj, te se u Kadire malo kada pojavljuju simptomi zbog kojih bi ju se moglo nazivati "suludom". Zbog poremećenih misli, neke stvari koje je govorila nisu imale nikakav smisao a katkada je imala i neke čudne ideje - jedanput je bila uvjerena da je opkoljena ljudima koji joj hoće nauditi.

Kadirini se drugovi pomalo vraćaju pa se tako počeo popravljati i njezin društveni život - oni sada bolje razumiju njezinu bolest pa provode s njom više vremena nego prije.

Premda se šizofreniju ne može potpuno izliječiti, postoje lijekovi kojima se ovu bolest obično može držati pod kontrolom, tako da je većina osoba sa šizofrenijom osposobljena za život u zajednici.